

Miten käytät lähteitä tekstissäsi?

Sisältö

- Tekstiviitetekniikka lyhyesti
- Asiakeskeinen viite
- Kirjoittajakeskeinen viite
- Lähteiden erottaminen toisistaan
- Lähdeluettelo

[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-NC](#)

Tekstiviitetekniikka lyhyesti

- Tekstiviitetekniikka on väline, jonka avulla osoitat tekstissä oman äänen ja referoidun tekstin rajat.
- Tekstiviitteitä voidaan käyttää asia- tai kirjoittajakeskeisesti.
- Tekstiviitteet ja lähdeluettelo muodostavat keskenään parin.

Peruseriaate:
sukunimi + vuosiluku + sivunumero(t)

Vilkan (2020, 31) mukaan kirjoittaminen on paitsi tiedon välittämistä ja jäsentämistä myös luovaa ajattelua ja itseilmaisua.

Kirjoittaminen on myös vaativa taito, joka mahdollistaa tiedon välittämisen. Lisäksi luova ajattelu ja itseilmaisuu ovat osa kirjoittamista. (Kniivilä, Lindblom-Ylänne & Mäntynen 2017, 17.)

Vilka, H. 2020. Akateemisen lukemisen ja kirjoittamisen opas. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. 2017. Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. Helsinki: Gaudeamus.

Asiakeskeinen viite

- Asiakeskeinen viite on tyyliltään neutraali ja se sopii aina käytettäväksi.
- Kun viittaa asiakeskeisesti yhteen virkkeeseen, piste tulee vain sulkeiden ulkopuolelle:
 - *Prosessikirjoittaminen muodostuu tiedonhausta, lukemisesta, kirjoittamisesta ja palautteesta (Vilka 2020, 223).*
- Kun viittaa asiakeskeisesti useampaan virkkeeseen, laita piste sekä sulkeiden sisäpuolelle että viimeisen virkkeen perään:
 - *Prosessikirjoittaminen muodostuu tiedonhausta, lukemisesta, kirjoittamisesta ja palautteesta. Palautetta voi saada paitsi opettajalta myös vertaisilta. Palaute ei kohdistu ainoastaan valmiiseen tekstiin, vaan sitä annetaan koko prosessin ajan. (Vilka 2020, 223.)*

→ Tällainen tekstiviite yltää joko tekstikappaleen alkuun saakka tai tekstikappaleen edelliseen tekstiviitteeseen saakka.

Kirjoittajakeskeinen viite

- Kirjoittajakeskeistä viitettä käytetään silloin, kun halutaan korostaa lähteen kirjoittajan ajatuksia.
- Kirjoittajakeskeinen viite ei sovi faktatiedon esittämiseen, esim. *”Aution (2022) mukaan Suomi itsenäistyi vuonna 1917.”*
- Kirjoittajakeskeinen viite alkaa aina kirjoittajan sukunimellä ja sulkeiden sisällä olevalla vuosiluvulla. Kun viite yltää yhteen virkkeeseen, sulkeisiin laitetaan myös sivunumero. Kun referoitua tekstiä on enemmän kuin yksi virke, alussa mainitaan sukunimi ja vuosiluku sekä loppuun laitetaan asiakeskeinen viite sivunumeroineen.
 - *Vilkan (2020, 223) mukaan prosessikirjoittaminen muodostuu tiedonhausta, lukemisesta, kirjoittamisesta ja palautteesta.*
 - *Vilkan (2020) mukaan prosessikirjoittaminen muodostuu tiedonhausta, lukemisesta, kirjoittamisesta ja palautteesta. Palautetta voi saada paitsi opettajalta myös vertaisilta. Palaute ei kohdistu ainoastaan valmiiseen tekstiin, vaan sitä annetaan koko prosessin ajan.* (Vilka 2020, 223.)

Lähteiden erottaminen toisistaan

- Tekstiviitetekniikka mahdollistaa sen, että lukija ymmärtää, milloin kyseessä on referoitu kirjoittajan omia ajatuksia.

Helppo tapa erottaa lähteet toisistaan (ja omasta äänestä) on se, että viitataan joko asia- tai kirjoittajakeskeisesti yhteen virkkeeseen.

Nykynuoret kuluttavat uutisia *kerrottiin sosiaalisen median kautta* *Alma Median teettämässä tutkinnon sosiaalisen median kautta (Nuorisotutkimuskeskus 2019)* merkitys etenkin nuorten ihmisten keskuudessa. *Noin vuosi sitten YLEn uutisessa* *en pääasiallinen uutiskanava (Tillaeus 2019)*. *Myös* *vat, että nuoret päätyvät lukemaan uutisia usein* *10)*. *Näyttääkin siltä, että sosiaalisella medialla on iso* *Weslinin (2019) mukaan vallalla on mediamaiseman* *murroskausi, jossa perinteinen journalismi on sulautunut osaksi sosiaalista mediaa ja journalistista työtä voi* *tehdä muutkin kuin toimittajat. Tätä kuvastaa esimerkiksi se, että Suomen valtioneuvosto on pyytänyt* *somevaikuttajia osallistumaan koronaepidemia-aikana oikeanlaisen tiedon jakamiseen. Tämän toimintatavan* *taustalla onkin se, että somevaikuttajat saavuttavat nykyään nopeimmin laajan yleisön. (Weslin 2019,* *26.)* Tässä raportissa keskitytäänkin siihen, miten luotettavina nuoret pitävät uutisia riippuen uutiskanavasta.

Kun viitataan useaan virkkeeseen keskellä tekstikappaletta, referoituun osioon kannattaa ensin laittaa kirjoittajakeskeinen viite ja loppuun asiakeskeinen viite.

Muista nämä

- Kun kirjoittajaa ei tiedetä, tekstiviitteeseen laitetaan lähdetekstin nimi / otsikko.
 - *Lukeminen on väylä siihen, että tutustuu oman alan kirjallisiin käytänteisiin (Lukeminen ja referoiminen n.d.).*
- Kun kirjoitusvuotta ei tiedetä, tekstiviitteeseen laitetaan n.d.
 - *Lukeminen on väylä siihen, että tutustuu oman alan kirjallisiin käytänteisiin (Lukeminen ja referoiminen n.d.).*
- Jos teoksella on useampi tekijä, viimeisten tekijöiden väliin tulee &-merkki asiakeskeisessä viitteessä ja ja-sana kirjoittajakeskeisessä viitteessä.
 - *Kirjoittaminen nähdään tärkeänä osana tiedeyhteisössä toimimista (Kniivilä, Lindblom-Ylänne & Mäntynen 2017).*
 - *Kniivilän, Lindblom-Ylänteen ja Mäntynen (2017) mukaan kirjoittaminen nähdään tärkeänä osana tiedeyhteisössä toimimista.*
- Jos tekijöitä on kolme tai enemmän, ensimmäisellä kerralla mainitaan kaikki ja jatkossa lyhennetään asiakeskeisessä viitteessä ym.-merkinnällä ja kirjoittajakeskeisessä viitteessä ”ja muut” –merkinnällä.
 - *Luova ajattelu ja itseilmaisuus ovat osa kirjoittamista (Kniivilä ym. 2017).*
 - *Kniivilän ja muiden (2017) mukaan luova ajattelu ja itseilmaisuus ovat osa kirjoittamista.*

Muista nämä

- Jos sama tieto löytyy useasta lähteestä, tekstiviitteessä lähteet erotetaan toisistaan puolipisteellä.
 - *Lisäksi luova ajattelu ja itseilmaisuus ovat osa kirjoittamista (Vilka 2020, 19; Kniivilä, Lindblom-Ylänne & Mäntynen 2017, 17).*
- Jos yhden luvun sisällä viitataan yhtäjaksoisesti samaan teokseen, asiakeskeisessä tekstiviitteessä voidaan käyttää Mts.-/Mt.-merkintää.
 - *Weslinin (2019) mukaan vallalla on mediamaiseman murroskausi, jossa perinteinen journalismi on sulautunut osaksi sosiaalista mediaa ja journalistista työtä voi tehdä muutkin kuin toimittajat. - - (Referointi jatkuu.) - - (Weslin 2019, 26.)*
(Tästä alkaa saman luvun sisällä seuraava kappale. Referointi jatkuu.) Tätä kuvastaa esimerkiksi se, että Suomen valtioneuvosto on pyytänyt somevaikuttajia osallistumaan koronaepidemia-aikana oikeanlaisen tiedon jakamiseen. (Mts. 26.)
 - *Toimintatavan taustalla onkin se, että somevaikuttajat saavuttavat nykyään nopeimmin laajan yleisön (mts. 26).*

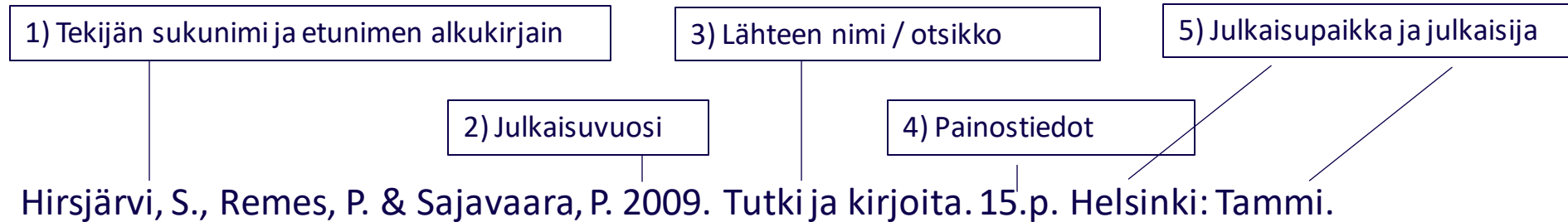
Mts. = Mainitun teoksen sivuilla. Laita lyhenteen perään sivunumerot.

Mt. = Mainitussa teoksessa. Sivunumeroita ei tiedetä.

Lyhenne tulee pienellä alkukirjaimella, jos tekstiviite ylittää vain yhteen virkkeeseen.

Lähdeluettelo

- Lähdeluettelomerkin peruskaava on:

- Huomaa kuitenkin, että merkintöihin vaikuttaa, millaisesta lähteestä on kyse.
- Jos kirjoittajaa ei tiedetä, ensimmäiseksi tiedoksi tulee julkaisun / tekstin otsikko.
- Katso tarkemmin erilaisista lähdeluettelomerkinnoistä [Jamkin raportointiohjeen luvusta 5.4.](#)

Lähteet

Liukko, S. & Perttula, S. 2021. Opinnäytetyön raportointi. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Viitattu 9.8.2022. <http://oppimateriaalit.jamk.fi/raportointi/>.